

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

4.2.2014

B7-0140/2014

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Ukrainas
(2014/2547(RSP))

Libor Rouček, Ana Gomes, Marek Siwiec, Tonino Picula, Maria Eleni Koppa, Evgeni Kirilov, Pino Arlacchi, Liisa Jaakonsaari, Boris Zala, David Martin
fraktsiooni S&D nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Ukrainas
(2014/2547(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Ukraina kohta, idapartnerluse kohta ja Euroopa naabruspoliitika kohta, eelkõige kõige hiljutisemaid, milleks on 13. detsembri 2012. aasta resolutsioon olukorra kohta Ukrainas¹, 12. septembri 2013. aasta resolutsioon Venemaa poolt idapartnerluse riikidele avaldatava surve kohta (Vilniuses toimuva eelseisva idapartnerluse tippkohtumise kontekstis)² ning 23. oktoobri 2013. aasta resolutsioon Euroopa naabruspoliitika kui partnerluse tugevdamise vahendi kohta. Euroopa Parlamendi seisukoht 2012. aasta aruannete kohta³,
 - võttes arvesse oma 12. detsembri 2013. aasta resolutsiooni Vilniuse tippkohtumise tulemuste ja idapartnerluse tuleviku kohta, eelkõige seoses Ukrainaga⁴,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19.–20. detsembri 2013. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse nõukogu 20. jaanuari 2014. aasta järeldusi Ukraina kohta,
 - võttes arvesse Visegradi rühma riikide peaministrite 29. jaanuari 2014. aasta ühisavaldust Ukraina kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 30. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni 1974 demokraatlike institutsioonide toimimise kohta Ukrainas,
 - võttes arvesse ELi kõrge esindaja Catherine Ashton 31. jaanuari 2014. aasta avaldust Dmõtro Bulatovi juhtumi kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et rohkem kui kahe kuu eest alanud meeleavaldused, mille põhjuseks oli president Janukovõtši otsus mitte allkirjastada assotsieerimislepingut Euroopa Liiduga, kestavad pealinnas tänaseni ja rahulolematust laieneb teistesse linnadesse, sealhulgas Ukraina idapiirkondadesse;
- B. arvestades, et 16. jaanuaril 2014 vastu võetud meeleavalduste vastased seadused, mis piiravad tugevalt sõna- ja kogunemisvabadust, kutsusid esile rahvusvahelise pahameele ja põhjustasid Kiievis inimelusid nõudnud vägivaldseid kokkupõrkeid;
- C. arvestades, et on arvukalt teateid halvast kohtlemisest, inimröövidest, piinamisest ja muudest inimõiguste rikkumistest; arvestades, et nende rikkumiste eest vastutajad on

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0507.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0383.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0446.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0595.

siiani jäänud karistamata;

- D. arvestades, et meeleavaldajad on pidanud püstitama improviseeritud haiglaid, sest kiirabidele ja arstidele anti korraldus arstiabi paluvad meeleavaldajad üles anda;
 - E. arvestades, et Euroopa Parlamendi ajutine delegatsioon viibis 28.–30. jaanuaril 2014 Kiievis, et hinnata olukorda kohapeal;
 - F. arvestades, et president Janukovõtš pidas kõnelusi kolme opositsioonijuhiga ja tegi mitmeid järeleandmisi; arvestades, et need järeleandmised ei rahuldanud opositsiooni ega meeleavaldajaid Maidani väljakul; arvestades, et nüüd on ülimalt oluline, et kõik osapooled peaksid tegelikku dialoogi ja teeksid kompromisse;
 - G. arvestades, et assotsieerimisleping ELiga, mis hõlmab põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda (DCFTA), on jätkuvalt päevakorras tingimusel, et Ukraina ametivõimud tõendavad pühendumust ühistele Euroopa väärtustele; arvestades, et vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 49 võib Ukraina – nagu iga teine Euroopa riik – esitada ELi liikmeks astumise avalduse eeldusel, et ta peab kinni demokraatia põhimõtetest, austab põhivabadusi, inimõiguseid ja vähemuste õiguseid ning tagab õigusriikluse;
1. mõistab teravalt hukka hiljutise vägivaldpuhangu Ukrainas; kutsub Ukraina ametivõime üles täiel määral austama inimeste kodanikuõigusi ja põhivabadusi ning nõuab, et kõik asjaomased osalised jätkaksid poliitilist arutelu ja näitaksid üles vastutustunnet, vähendades viivitamata pingeid ja hõlbustades kriisi rahumeelset lahendamist;
 2. on samavõrd mures julgeolekujõudude poolt kasutatava ülemäärase ja ebaproportsionaalse vägivalla pärast ning paremäärmuslastest meeleavaldajate ja muude provokaatorite vägivaldtegevuste pärast;
 3. toetab Ukraina rahva Euroopa-suunalisi püüdlusi ja nende õigust võidelda demokraatia, õigusriigi ja parema elu eest; soovib neil sellegipoolest tungivalt jätkata seda võitlust rahumeelsete vahenditega ja distantseeruda selgelt äärmuslikest rühmitustest, kes pole ei demokraatlikud ega ELi-meelsed; rõhutab, et selles küsimuses lasub eriline vastutus opositsioonijuhtidel;
 4. kutsub Ukraina presidenti, valitsust ja Ülemraadat üles astuma viivitamata samme, et teha lõppu karistamatusele, selgitades välja rahumeelsete meeleavaldajate kallal toime pandud vägivalla autorid ja karistades neid; on eelkõige mures piinamisest kõnelevate teadete tõttu ja rõhutab, et Ukrainal on rahvusvahelised kohustused selles küsimuses; juhib tähelepanu uusimale juhtumile, mis seisneb liikumise Automaidan juhi Dmõtro Bulatovi röövis ja piinamises tundmatute isikute poolt; on seisukohal, et vägivalla edasise kasvu korral peaks EL kaaluma sihipäraste meetmete võtmist nende vastu, kes on otseselt või kaudselt seotud inimõiguste rikkumisega; meetmete, nagu viisakeelu kehtestamine ja Euroopas asuvate rahaliste vahendite külmutamine, võtmisel hinnatakse põhjalikult nende tõhusust ja võimet aidata kaasa kriisi rahumeelsele lahendamisele;
 5. hoiatab, et vägivalla edasine kasv võib ohustada riigi ühtsust ja üldist stabiilsust, kahjustades riigi sõltumatust ja Euroopaga seotud tulevikku, ning ohustada piirkonnas

valitsevat rahu ja stabiilsust;

6. rõhutab, kui oluline on käsitleda kriisi algpõhjuseid, tagades täiel määral sõna- ja kogunemisvabaduse ning taastades rahva usalduse poliitika ja institutsioonide vastu; on veendunud, et selleks on vaja põhiseaduslikke ja struktuurilisi reforme, mille eesmärk on luua tõhus võimude lahususe ja tasakaalustatuse süsteem, tõeliselt sõltumatu ja erapooletu kohtusüsteem ja õigusriik ning vabad ja õiglased valimised, ning tõsiselt võidelda süsteemse korruptsiooni vastu; rõhutab, et sellesse on vaja kaasata laiem kodanikuühiskond, Veneetsia komisjon ja Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon;
7. väljendab heameelt Ülemraada otsuse üle tühistada meelevalduste vastased seadused ja selle otsuse heakskiitmise üle president Janukovõtši poolt, kuna see on positiivne samm kriisi poliitilise lahendamise poole; peab kahetsusväärseks, et 29. jaanuaril võeti amnestiaseadus vastu ilma opositsiooni nõusolekuta; on seisukohal, et meelevaldajate tingimusteta vabastamine hõlbustaks tunduvalt läbirääkimisi ja lepitaks ühiskonda;
8. toonitab, et EL on kindlalt otsustanud lihtsustada rahumeelse tee leidmist kriisist väljumiseks ning avaldab tunnustust Euroopa Komisjoni laienemise ja naabruspoliitika volinikule Stefan Fülele ja kõrgele esindajale Catherine Ashtonile nende sellealaste pingutuste eest;
9. nõuab, et kõik asjaomased jõud jätkaksid läbirääkimisi eesmärgiga saavutada poliitiline kompromiss, mis vastaks Ukraina rahva Euroopa-suunalistele püüdlustele; on arvamisel, et piiritletud tähtajaga võimu jagamise kord, millega kaasneks usutatav põhiseaduslik reform, moodustaks kõlbliku aluse olukorra süvenemise peatamiseks, sillutades teed vabadele ja õiglastele valimistele;
10. võtab teadmiseks Ukraina tavakodanike, aktivistide ja poliitikute arvukad sooviavaldused, et Euroopa Parlament asutaks seal oma alalise missiooni, et lihtsustada poliitilise lahenduse leidmist ja teostada järelevalvet selles raamistikus saavutatud kokkulepete rakendamise üle, järgides seega Cox-Kwasniewski järelevalvemissiooni eeskujul; teeb esimeeste konverentsile ülesandeks seda niipea kui võimalik kaaluda;
11. avaldab kahetsust selle üle, et Venemaa jätkab Ukrainale majandusliku ja diplomaatilise surve avaldamist; kutsub Venemaad selle asemel oma mõju positiivselt kasutama; nõuab, et EL kaasaks Venemaa käimasoleva poliitilise kriisi rahumeelsesesse lahendamisse; juhib tähelepanu, et nii ELil kui Venemaal lasub kohustus aktiivselt kaasa aidata rahu ja heaolu saavutamisele ühisel naabruses; kordab oma veendumust, et ainus võimalus seda eesmärki saavutada on teha koostööd;
12. kutsub ELi ja liikmesriike üles rohkem tööd tegema, et saada Ukrainale ja selle rahvale Rahvusvahelise Valuutafondi soodsamate tingimustega laen, kaaluda kiiresti mõjuvaid praktilisi meetmeid – näiteks ELi kaudu antav makromajanduslik finantsabi, Euroopa Investeerimispanka projektid, õppetöötused ning viisavabaduse kiire rakendamine –, ning suurendada toetust kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja ametiühingutele;
13. kutsub ELi ja liikmesriike üles kinnitama Ukrainale selget ja usutatavat ELiga liitumise väljavaadet vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 49 tingimusel, et Ukraina tõendab

ühiste Euroopa väärtuste järgimist;

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, ELi liikmesriikidele ning Ukraina presidendile, valitsusele ja parlamendile.